

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-05-17
Besvaras senast
2024-05-31

Till statsrådet Lotta Edholm (L)

2023/24:759 Nedskärningar i landets skolor

Det ansträngda ekonomiska läget slår hårt mot landets skolor, och skolorna i Halland utgör inget undantag. Trots det har regeringen och Sverigedemokraterna varken kompenserat skolan eller kommunerna för kostnadskrisen. Resultatet är att barn, elever och lärare runt om i Halland och resten av landet får ta smällen.

Skolor i Halland och övriga landet drabbas nu av nedskärningar. Det handlar om personal som sägs upp, skolor som läggs ned och särskilt stöd som dras in – för att nämna några exempel. Falkenbergs kommun hotas av besparingar som innebär att 50 lärare riskerar att varslas redan i augusti. Även i Varbergs kommun och Kungsbacka kommun kommer besparingarna att leda till färre vikarier och färre kollegor för lärarna. Under 2024 tvingas Halmstads kommun till besparingar på 40 miljoner kronor, motsvarande ungefär 70 tjänster. De minsta kommunerna i Halland, Hylte och Laholm, tvingas till både rekordhöjningar av den kommunala skatten och nedläggningar av skolor.

Den värsta ekonomiska krisen sedan 90-talet är inte ett problem som landets kommuner kan möta själva. I svåra tider som dessa måste regeringen ta sitt ansvar för att stötta kommunerna och därmed den välfärd som skolan är en viktig del av. I stället ser vi att svensk skola står inför en dubbel kostnadskris – dels på grund av den statliga underfinansieringen, dels på grund av marknadsskolan som dränerar skolan på resurser.

Det som regeringen har hänvisat till som rekordsatsningar på skolområdet har i praktiken visat sig vara nedskärningar. I den första budgeten för 2023 valde regeringen att skära ned 2 miljarder på skolan i fasta priser, vilket regeringen varken har kompenserat för i budgeten för 2024 eller i den nyligen presenterade vårbudgeten. Sedan regeringens första budget räcker de resurser som staten lägger på skolan i specialdestinerade statsbidrag till 3 000 färre lärare än året före regeringsskiftet. Därtill kommer att regeringen inte heller genom de generella statsbidragen har täckt upp för kostnadskrisen i landets kommuner.

Läget förvärras dessutom av att regeringen och Sverigedemokraterna fortsätter att försvara marknadsskolan, vilket leder till allt annat än ett effektivt nyttjande av de befintliga resurserna i skolan. Det nuvarande skolpengssystemet dränerar kommunernas ekonomi genom att överkompensera fristående skolor för kostnader och ansvar som bara kommuner har. Skattemedel som borde gå till

elevernas undervisning går i stället till att betala för tomma platser, marknadsföring av friskolor och skolkoncernernas expansion.

Vi socialdemokrater har visat att vi prioriterar annorlunda. I våra budgetförslag har vi satsat mer på skola och utbildning, vi har satsat mer på generella statsbidrag för att förhindra nedskärningar i skolan och vi gick nyligen fram med dubbla tillskott till skolan i vårt senaste förslag till vårbudget. Dessutom har vi lagt fram flera förslag i Sveriges riksdag för att göra upp med marknadsskolan och det orättvisa skolpengssystemet, vilket regeringspartierna och Sverigedemokraterna upprepade gånger har röstat nej till.

Med anledning av det ovan anförda är min fråga till statsrådet Lotta Edholm följande:

Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta för att stoppa nedskärningarna i landets skolor?

.....

Aida Birinxhiku (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck